Published on *Melano.hu* (https://www.melano.hu)

A magyarok nem fosztogattak a 1956-os forradalom idején

Létrehozás: 10/21/2018 - 08:46
Szerző: Melano
[1]
Az 1956-os forradalom világpolitikai jelentőségű esemény volt, mely hatást gyakorolt a hidegháború időszakára. Nem csak a dipólusú világrend íratlan szabályait és hallgatólagos alkuit kérdőjelezte meg, de példát mutatott a vasfüggöny országainak is.

Kapcsolódó cikkek:

1956 és a testvéri segítség [2]
1956-ban a csehszlovákok bevonultak volna Magyarországra [3]

A legfogékonyabbnak és legnyitottabbnak a szintén szabadságszerető lengyel nép bizonyult.

„Készek voltunk farkasszemet nézni a golyókkal”

Az idézet mondat a Pro Prostu egyik cikkírójának visszaemlékezéséből származik és jól mutatja, hogy milyen volt a magyar eseményekkel kapcsolatos attitűdje a lengyel újságíróknak. A lengyel lapok, már csak a két országban 1956 során lezajló folyamatok hasonlósága miatt is, a kezdetektől figyelemmel és lelkesedéssel követték a magyarországi történéseket.

A sajtó tudósítói és elemzői saját, lengyel perspektívájukból, a gomułkai taktika sikerét hangsúlyozva figyelték a magyar forradalom kibontakozását majd Moszkvával szembeni kudarcát, de többségük írásait nagyfokú szimpátia és remény jellemezte. Remény abban a tekintetben, hogy a szocializmus demokratizálható, „emberarcúvá” formálható.

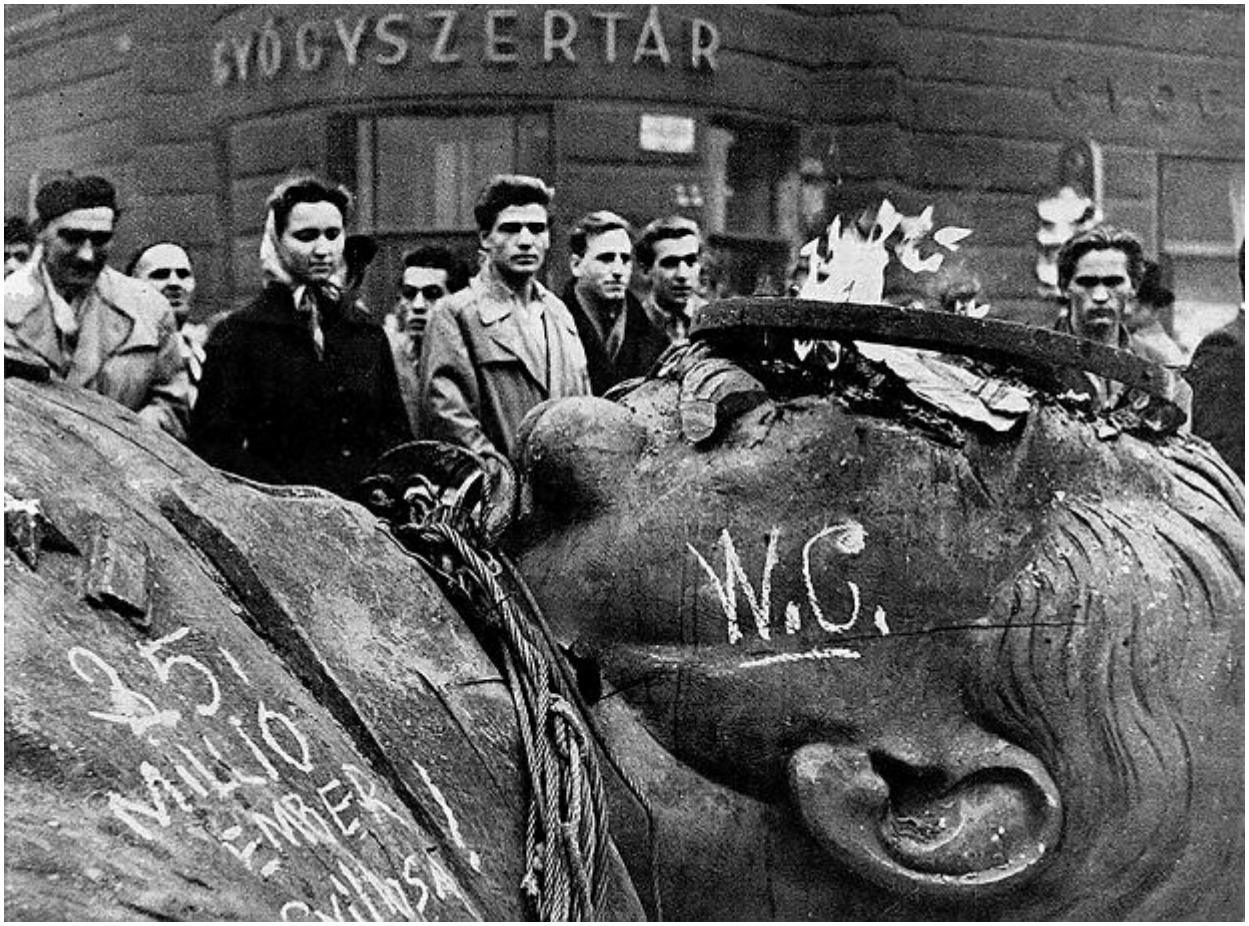

Jó példa erre a lengyel hivatalos pártlap, a Trybuna Ludu október 28-i számának egyik jegyzete, mely szerint „*népünk mélységesen együtt érez a magyar néppel és az új vezetéssel, amelynek élén Nagy és Kádár elvtárs áll. Teljes mértékben támogatja programjukat, amely közel áll a mi követeléseinkhez és kívánságainkhoz”.*

A szakszervezeti orgánum, a Głos Pracy – miközben beszámolt a varsóiaknak a magyar forradalmárok számára küldött vér-, gyógyszer- és kötszeradományairól – október 29-én annak a reményének ad hangot, hogy „*bárcsak magyar testvéreink végre békében kezdhetnének hozzá a megújulás programjának megvalósításához, a fájdalmas sebek begyógyításához, a múlt terheitől megtisztított szocializmus további építéséhez*”.

„A forradalom tiszta, nincs rablás, ez szintén biztos”
A forradalmat testközelből átélő zsurnaliszták realista és – soraikból kiolvashatóan – elismerő hangnemben írtak a pesti forradalmárok kitartásáról, céljaik tisztaságáról és példamutató viselkedésükről (rendfenntartás, fosztogatás megakadályozása). Hanna Adamiecka, a Sztandar Młodych tudósítója fontosnak tartotta kiemelni: „*A (kitört) kirakatokban ugyanolyan rendben sorakoznak az áruk, mint három héttel ezelőtt, akkori budapesti tartózkodásom idején*”.

Bogusław Reichhardt, a Gazetta Zielonogórska hasábjain az egyik forradalmárt idézve jelzi a becsület meglétét: „*Senki sem lop (…) Nincs rablás, az üzletek nappal nyitva tartanak. Előfordult, hogy amikor az utca ezen oldalát lőtték, betört egy ékszerüzlet kirakatüvege. A felkelők és a lakosság egy csoportja zsákba gyűjtötte az órákat és a többi értékes dolgot, listát készítettek róluk, és a házfelügyelőhöz vitték megőrzésre*”.

Október 31-én jelent meg a Życie Warszawy oldalain Leszek Kołodziejczyk tudósítása, mely szintén beszámol a zűrzavaros időkben szokatlan jelenségről: „*A forradalmi helyzet ellenére nincs feketepiac, nincs spekuláció. Nem szöktek fel az árak, a pénz nem veszített értékéből, mindenütt elfogadják”.* A

varsói szerző is megemlíti az árucikkek védelmét és a kirakatok biztosítását.

A szovjet tankok egy rendkívüli kísérletet fojtottak vérbe
November 3-4-én az Express Wieczorny bizakodóan elemezte a megelőző napok híradásait és azt a következtetést vonta le belőlük, hogy a forradalom konszolidálódott és Nagy Imre új kormánya hozzáláthat a Szovjetunió és az ország viszonyának újrarendezéséhez, a katonai megszállást felváltó egyenrangú partnerség kialakításához.

A szovjet megszállás után a lengyel lapoknak is igazodnia kellett Moszkva intencióihoz ugyanakkor akadtak bátor újságírók, akik nem haboztak levonni a fegyveres beavatkozás negatív konzekvenciáit. Így tett Roman Zimand, a Pro Prostuban: *„Az októberi napok tragédiája bebizonyította, hogy a sztálinizmus a kisemberek ellen való”.*

Az orgánum budapesti tudósítója, Marian Bielicki még merészebben fogalmazott bő egy hónappal az intervenció után: *„A magyarok szabad és független Magyarországot szeretnének maguknak. Olyan országban szeretnének élni, ahol az embereket nem zárják börtönbe csak azért, mert egyik vagy másik potentátnak úgy tetszik”.* 1956 lényegét és jelentőségét ragadta meg a szerző és ennél jobb végszót magunk sem tudunk e jeles nap kapcsán lejegyezni.

Szerző: Török Csaba

Tags:
Magyarország [4]
forradalom [5]
1956 [6]
Lengyelország [7]

Visegrádiak:
Magyarország [8]

Forrás webcím: https://www.melano.hu/a_magyarok_nem_fosztogattak_a_1956_os_forradalom_idejen

Hivatkozások
[1] https://www.melano.hu/sites/default/files/articles/rewolucja-wegry-1956_v2.jpg
[2] https://www.melano.hu/1956_es_a_testveri_segitseg
[3] https://www.melano.hu/1956_ban_a_csehszlovakok_bevonultak_volna_magyarorszagra
[4] https://www.melano.hu/tags/magyarorszag
[5] https://www.melano.hu/tags/forradalom
[6] https://www.melano.hu/tags/1956
[7] https://www.melano.hu/tags/lengyelorszag
[8] https://www.melano.hu/visegradiak/magyarorszag